

En erfaren sejler, der ofte sejler på Sverige – fortæller:

Interview med Svend J. Jensen.

Af Jan Hovald Petersen

”Tænk - når nu vejret tillader, og hvis andre ikke vil med, kan man blot tage af sted alene uden at diskutere hvornår og hvor langt. En HalbergRassy 29 sejlbåd er robust og Lloyd certificeret til alle have og kan således sejle overalt.”

Mange kender den Muntre-Sejler-Svend, der som senior i 70-erne tit har en god vittighed 'i ærmet' – eller en god historie om hvor han har været på sine lange ture. Tidligere sejlede han sammen med sin Lone, men nu er han blevet singlehand-sejler "igen" fordi Lone har mistet lysten og modet til sejlsportslivet, altså kun ude på vandet. Den nye situation har dog ikke reduceret så meget på hans foretrukne destinationer.

”Har man en rigtig håndværkeruddannelse med trang til at brede sig over adskillige andre fagområder, kombineret med en ingeniøruddannelse, ligger der en super udfordring i at dyrke og arbejde med sejlsport. Her er der virkelig mulighed for at kunne spille på mange af ”klaverets” tangenter! Det siger sig selv at der således bliver tilbragt adskillige timer i det ”lille hjemlige maskinværksted” på Doravej i Stenløse”.

Først for 20 år siden genoptog jeg sejler livet påny. I takt hermed byggede jeg videre på min sejleruddannelse med Y3 og Y1, VHF m.m. Indtil nu er det blevet til følgende ejerforhold i sejlbåde: Accent26, Scampi30, Impala36, Najad37 og nu Hallberg Rassy29. Efter nogle overvejelser og året senere besluttede jeg at købe en HR29, hvis størrelse passer mig fint.

Interview: Hej Svend. Det som har både din og min interesse er at sejle single hand sejlads og det kan godt være at vi har lidt forskellig indgang til det.

Lidt om min sejlkarriere: Sideløbende med min læretid på Maskinfabrikken "Vølund" gennemførte jeg en 2-årig sejleruddannelse hos **Sundby Sejlforening** afsluttende i 1961 med en 'Førerprøve Attest'. Den praktiske prøve foregik fra Svanemøllehavnen i en for mig fremmed båd: Sejlklubben FREM's øvelsesbåd der var en gaffelrigget Kragejolle uden nogen form for motor til fremdrift.

Scampi 29 øverst og Impala 36

FREM's båd var stort set magen til vor egen "Øveballe" båd i Sundby Sejlforening, SSF. Båden var åben og udgjorde et stort cockpit. Lanterneerne var petroleum's fyret, pantryet bestod af en kistebænk med vanddunk og primus. Der blev opstillet bøjler overtrukket med teltdug når det blev nat og vi skulle sove. Vi havde også en pøs med der blev anvendt til lidt af hvert. Således tog vi på sejlerferie nogle uger dengang. Betingelsen var at skipper skulle have ovennævnte førerprøve attest for vi kunne låne klubbens båd og dens luksusfaciliteter. Jeg måtte da tage afsked med SSF således at, jeg fremover effektivt kunne koncentrere mig om mine studier, værnepligt, karriere, ægteskab og husbyggeri m.m. Jeg mistede min kone i 1986 p.g.a. sygdom. Men ofte sagde hun, at fordi du var glad for søsportslivet tidligere, gælder det sikkert ikke mere. Så derved blev det.

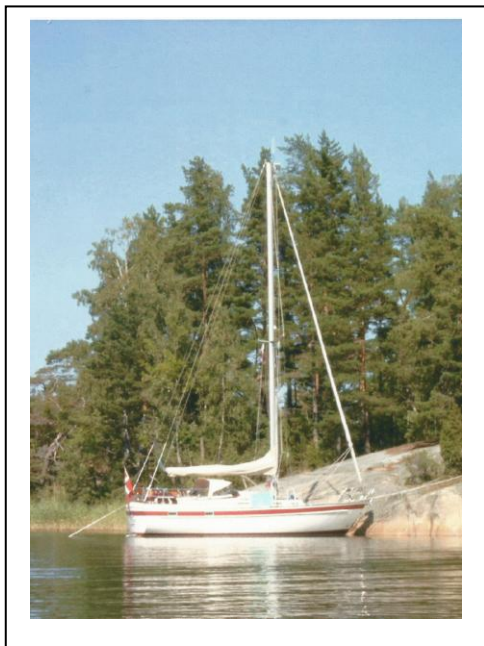
Jeg tror, at du har meget mere erfaring med at sejle single hand, end jeg har og får, for jeg er først begyndt for et – til to år siden.

Da jeg senere mødte Lone her i sejlklubben havde jeg en Scampi 30, som jeg ofte sejlede alene, dengang dog kun i danske farvande. Når jeg skulle til østsiden af Sverige tog min datter og svigersøn med.

Men da vi så skulle til at være 2, idet Lone har en sejler fortid med duelighedsbevis og senere Y3, så kunne båden godt være lidt større! Javel - - - hvad skulle det være?. En Impala 36 blev tidlig på sommeren anskaffet. Det var en dejlig og særdeles velsejlende båd, men dog lidt for "sporty" til Lone. Vi opnåede dog en tur til Ålandsøerne, indenfor de 3 måneder vi havde den, hvorpå den blev solgt til en advokatovre på Øresundskysten. Jeg have stadigvæk Scampi'en – og den købte et andet klubmedlem.

I samme moment fik jeg et tilbudt en Najad37, som Lone gerne ville være medejer af. Det blev så til 3 bådhandler indenfor en måned uden bådmægler, hvor jeg selv skrev alle 3 salgsaftaler. (Advokaten havde næsten ingen indvendinger til mit udkast af dokumentet.) Vores daværende formand for havnen Jørgen Frederiksen erklærede: "At nogen skifter både på så kort tid, har jeg ikke oplevet før!" Ja det var virkelig tider den gang - - -. Efter 9 års ihærdig sejlads med vores Najad37 mistede Lone til sidst trygheden ved at sejle. Vi

besluttede så at sælge "vores 11 tons" til kommunaldirektøren og hans dommerkone oppe i Thisted.

Svend i Sverige
ved rattet i
"RIO" Najad 37

Under vore samtaler spurgte jeg det flinke ægtepar om hvilke både de tidligere har haft. Det noget uventede svar blev: Dette er såmænd den første. - - -

JHP: Hvad gjorde du så?

Det stod nu klart at jeg gerne ville fortsætte med at sejle, og at det så må blive i en mindre og for mig mere handy båd. Indledningsvis mente jeg at det skulle være en "moderne sejlbåd". Omsider resulterede mine funderinger i en klassisk "Orust båd" den meget velrenommerede Hallberg Rassy 29. Når man sejler alene skal al betjening så vidt muligt være indenfor rækkevidde, hvilket hermed er opnået. Båden har et dejligt stort cockpit med rotpind, som er der, når man har brug for den og borte når man ligger stille, hvilket giver en regulær opholdsplads. Havne manøvrer byder ikke på de store vanskeligheder. Man skal blot gøre sine forberedelser forlods. Når det ses, man kommer alene, er der ofte en hjælpende hånd parat inde på broen. Alene sejlads kræver ekstra omtanke for sikkerheden i enhver henseende! Således har jeg indtil videre valgt at lade spilerbommen blive hjemme, hvorved aktiviteterne på dækket under sejlads er stærkt reduceret. Storsejlet bjerges og sættes fra en Lazy Jack efter egen konstruktion og genuaen kan rulles ud og ind så tit man lyster. Jeg har netop også anskaffet en ekstra autopilot som sikkerhed.

JHP: Gode løsninger for en alene-sejler. Og du bruger rullegenua, der er en god opfindelse. Og så har du været langt omkring? I Halberg Rassy'en?

Den første tid jeg havde RIO HR29 brugte jeg meget tid på at ændre dit dut og dat og da jeg så til sidst næsten ikke kunne finde på mere, beslutte jeg en rigtig prøvetur ud af fjorden og over til de farvande jeg har lært at holde af. Det var i sommeren 2013 (se udtag af logbog for detaljer).

LOGBOG			
Dato	Afgang fra	Ankomst	Distance
04-juli tors	Frv. Kl. 14.	Gilleleje kl 21	29
05-juli fre.	Gilleleje kl 08	Kbh. Lynn kl. 16	26
06-juli lør.	Hjemme Stenl.		
07-juli søn	Lynetten kl 12	Gislev Läge (3Nm Ø f. Tr. Borg)	35
08-juli man	Gislev Läge kl 07	Skillinge kl 17	44
09-juli tir	Skillinge kl 17	Simrishamn	8
10-ons	Dårligt vejr		
11-tor	Dårligt vejr		
12-fre	Simrishamn kl 06	Torhamn kl 19	63 o.s.v.

Sven skriver følgende kommentar:

Første sejlads udenfor fjordsystemet med HR 29. 'RIO'

Mål: At besøge Maria og Staffan i Tjärholm, Sct. Anna skærgården 2013

Prøverturen: 748 Nm (udsejlet distance)

Prøvesejladsen med RIO-petit er hermed slut: Var meget tilfredsstillende

JHP: I sommeren 2014 var du en kort tur i Sverige!

Det var for at møde Flemming Dalum og hans kone Vibeke. De var jo landet på Bornholm og ville op til Simrishamn, men manglede kort over farvandet. Hvorpå jeg siger til dem: "Kan I ikke vente et par dage så kommer jeg med div. kort og lecture.

Det var meget morsomt! Jeg sejlede herfra Frederiksværk en eftermiddag kl.16 og gik ind i Gilleleje da klokken var 21.30 om aftenen. Havnen var stort set fyldt med både. Der lå en Najade 371 som jeg lagde mig på siden af. Et ungt par der tog imod mig og hjalp med fortøjningen, sidenhen kom selve skipper på dækket – det var en midaldrende dame. Hun havde sin datter og hendes familie med som gaster og indikerede at hun selv havde mistet sin mand for et par år siden. Hende og hendes mand havde fået båden direkte fra værftet på Orust 1986. Teakdæk, aptering m.m. havde de selv klaret da manden var bådebygger. Båden hørte til Svanemøllehavnen, sejlforeningen 'Sundet'. Jeg fik vist selv forklaret at jeg næsten har været skipper på en båd magen til dog uden det gjorde det store indtryk.

Kronborg fra søsiden er ganske malerisk - og fotogen!

Tidlig næste morgen: Kronborg om styrbord og videre ned igennem Øresund og Falsterbo, og så mod øst til en lille havn, der hedder Gislevleje, der ligger på sydkysten af Sverige. Da det på ny blev lyst gik turen rundt om Sandhammeren og videre helt op i Hanøbugten til Hanø, hvor jeg ankom om aftenen kl. 22. Det tog således 2½ dag og 3 nætter i alt. Det

flinke skipperpar på deres båd SVIF inviterede mig da på et meget flot senaften traktement i deres hyggelige salon – og snakken gik.

Flemming og Vibeke i Sverige

De følgende dage fulgtes vi ad til Ronneby og tilbage igen. På den anden side af bådebroen lå en båd der havde 2 hunde om bord samt en meget nydelig kahytsjomfru iført bikini – jeg faldt som sædvanlig i snak med skipper og fortalte: Jag har en liten TAX der hemma! Hvorfor har du inte den med? Nej den skal passe på mama. Ja, nu forstår jeg – så har du det lugnt! Javist præcis! Til sidst lod jeg mig friste af den vedvarende østenvind til at tage hjemad igen og tog afsked med Flemming og Vibeke.

JHP: Du har jo en dejlig cockpit-kahyt i form af et 'hjemme-produceret' cockpittelt – det ser godt ud og fungerer vel godt?

Ja, javist!.

JHP: M.h.t. design. Du og jeg hylder jo nok den lidt mere gammeldags – den solide båd, der kan stå til alle oceaner! Det har jeg papir på fra Lloyds Register, at alle B31 (min båd er en anden svensk bådtype fra 70- og 80-erne) er godkendt til sejlads på alle de 7 have.

JHP: Du har fået meget gode venner i Sverige?

Ja, en sensommerdag stod jeg ind i havnen på Anholdt med min Scampi30. Kort tid efter kom der en mand og sagde hejsa. ” Jag stannar där borta med min Scampi, om jag hämtar en flaska vin kan jag så få titta ner i din båt? Jag hetter Kjell Øberg!” Javist du er mycket velkomna! Jag hetter Svend. Kjell var sammen med en kolega Bengt der sejlede HR29. De var begge kraftværks teknikere og ansat på Kernekraftværket Ringhals. Jeg var selv ansat hos Elkraft, der byggede de nye enheder på de Sjællandske værker, så der var nok at tale om. Dette blev indledningen til et langt sejlervenskab, som vi flittigt har vedligeholdt. Derom kan der skrives mange sider.

Kjell er gift med Anita og de bor i Warberg. De har en del familie på Sveriges østside. Hver sommer tager Kjell hele turen via Heiligenhafen for at proviantere og syd om Sverige op til

En HR29 under sejl i frisk til hård vind og Svends HR29 "RIO" under søsætning i Frederiksværk Marina

Stockholm og Hudikswal m.m. Han er virkelig single hand sejler. Først når Stockholm er nået kommer Anita med toget fordi hun: tycker inte om al den transport segling, siger hun. Her fik jeg min inspiration til at besøge Sverige og især den skønne østside med de omfattende skærgårde og utallige naturhavne hvor man binder sig til et træ på den læ side. Jeg tror ikke det kun er et svensk fænomen at nogle damer foragter "transport segling". Det kan forekomme at man også hører om noget lignende her i Danmark.

JHP: Og så kan det godt være, at den der har sejlet single hand i mange timer har et naturligt behov for en snak oppe på kajen?

Hvis man ikke er menneskesky kommer du meget bedre i kontakt med andre mennesker når du sejler alene.

Eksempel på kontakt:

Lone og jeg tog imod svenske Kjell Øberg's rekkommendationer og lod Najad37 RIO gøre turen til Stockholm mange gange og en gang videre nord på til Ørnskjøldsvig, samt det meste der var at se der imellem. Ålandsøerne, Gotland og Øland er også blevet besøgt flere gange. Et par gange sejlede vi hjem gennem Gøtakanalen. Kjell og jeg har haft mange træf i vores både på begge sider af Sverige ude i skærgården såvel som i havnene.

JHP: Ja, dem på kajen. De er åbne for en sludder. Jeg har en oplevelse fra mødet med en single hand sejrende tysker i en stor 42-43 fods båd. Han havde selv fortøjet. Han lå 2 numre fra vores båd og stod på kajen med en tysk øl – tydeligvis meget snaksalig. Så jeg kom til at snakke med ham på engelsk og han forklarede at han sejlede single hand for det var meget nemmere! Og han roste vores gode sejlvaner og fortalte, at han var marineingeniør og havde sejlet langt single hand. Han nævnte Caribien og steder i Stille havet og siger så, at det bedste var da at sejle her! Jeg troede så, at han mente Roskilde Fjord,

men så siger han: Nej – nej, syd for Fyn!? Det havde ellers været en god anbefaling! Og hans single hand anbefalinger gav mig noget at tænke over.

Hvor langt Jan har du selv været single hand? Har du været udenfor fjordene?

JHP: Nej ikke single hand – endnu. Med besætning ja, bla. til Samsø. Men jeg forbereder mig – så Kullen og Sverige det bliver nok det første. Men båden som blev købt i 2006 var indrettet til single hand sejlads. Og jeg er til tursejlads – og også til tursejlads single hand. Der er jo de konkurrence orienterede single hand sejlere.. Men hvorfor sejler du single hand og foretrækker du det?

Ja, der er jo konkurrencesejlere som Jan Møller? - Ham kommer vi aldrig på højde med!

Et andet eksempel: På en af vore ture oppe i Roslagen ved Gräddø traf vi et andet sejlerpar: Maria och Staffan. De sejlede i en Afrodite34 og foreslog os at vi den følgende dag skulle mødes på Arholma, hvor vi lå for svej i bugten nogle dage. Siden skulle vi besøge dem i deres sommerresidens i Skt. Anna skærgården. Deres hus ligger 80 meter fra en lille bådebro hvor Najaden kunne ligge til. Det har ligeledes udviklet sig til blivende venskab hvor vi også besøger hinanden i helårsboligen fra landsiden.

Alene sejlads – det gode ved det!

Men, jeg kom en sen aften på en Sveriges sejlads over til et smukt sted lige syd for Vestervig: Idö, som har en ganske lille havn. Hamnkaptenen kom ned for at hjælpe mig med at fortøje. Så spørger han: "Är du ensam seglar?" Ja. "Varför är du det?" Kan du holde på en hemlighed? "Javist" siger han. Og jeg siger sagte: Ingen diskussioner! Han skrattede højt! Umiddelbart betydeligt hævet over havnen oppe på klippen er der en rigtig skægårdsrestaurant med en formidabel udsigt. Jag frågar honom: Er restauranten stängt? Näj inte als der är oppet till kl.23 på kvällen."För mat – javist till kl. 23" Så jeg gik op og fik en plads ved vinduet hvor jeg kunne titta ned på min liten båt. Og jeg krævede bare vildt ind hvad jeg havde lyst til. Pragtfuldt! Så er noget af spørgsmålet måske besvaret?

Havnen på Idö

Teknikken om bord: *JHP: For os der gerne sejler alene er der jo noget, man skal have på plads: Båden skal være indrettet i store træk til at styre og manøvrere fra cockpittet.*

Når man sejler, så er der jo masser af ting man hele tiden skal holde øje med. Jeg troede – eller havde den idé, at man kunne sidde at læse. Det bliver ikke rigtigt til noget for man *har ikke ro på sig* og når det kommer til stykket er det også for at sejle og nyde opholdet på vandet og i det moment ikke at læse romaner eller andet smuds. Ellers bliv hjemme i sofaen!

JHP: Du har jo Y1 (Yachtskipper prøve grad 1) – hvordan navigerer du så? Tager du det gode gamle - lineal og kompas frem eller?

Nej, det har du jo ikke brug for. Jeg har oversigtskort, ja jeg har mine søsportskort over østsiden af Sverige der viser hvor alle klipperne er. Svenskerne siger at man behøver ikke at skifte kortene for klippernes skyld de har været det samme sted i mange tusind år! - og så har du din kortplotter ved siden af.

JHP: Det vil sige at du bruger kortplotteren til at navigere og at styre efter og så har du det andet som back up!

Ja, har du kun din kortplotter svarer det jo til at du kun ser verden igennem et nøglehul.

.JHP: Nå Svend - når vi nu er nået hertil, er du vel ikke udelukkende blevet alene sejler – eller sigle hand sejler?

Nej - da , et passende fornøjeligt og hyggeligt selskab om bord vil jeg ikke foragte, selv om de tidligere plads-faciliteter nu er skrumpet noget ind, da der er ikke så meget plads i RIO Petit! Da vi havde Najaden var Lone arbejdsramt en del af perioden, hvorved jeg på supplerende vis fik selskab af adskillige fra vores klub såvel som private venner på mange af sejlturene. Eksempelvis, inviterede jeg min kusines søn med på en sejltur. De bor i USA og han havde tid. Han var imellem 2 jobs. Han tog lige et fly til Stockholm og så toget ned til Nynäshamn, hvor jeg lå. Og så kom han med i 10 dage. Og Allan Lyk var også med, så vi var 3 mand om bord. Vi havde en pragtfuld tid.

Nu har jeg sådan en slags aftale med en af mine svenske sejlervenner, Stafan , der bor ovre i Norköping. De har også solgt deres båd så han har ikke rigtigt nogen sejlbåd for øjeblikket. Men de har en sommerresidens helt ned til vandet i Sct. Anna skærgården. Han spørger: "Når kommer du hit, Svend?" Ja vi får se, så skal du ta' med, Staffan, så åker vi en tur til Stockholm! Så det kan da godt være, at det bliver effektueret her i sommer.

JHP: Jeg havde et sidste spørgsmål: Fremtiden? Og så er det jo godt at sådan nogle 'grønskollinger' som jeg kommer på udenfjords sejlads single hand?

Hvad drister du dig til?

JHP: Ja, Kullen eller Mølle eller Råå ved Hälsingborg! Og hvad så med det med toiletter, der nu skal have holdingtank og tømmefunktion efter svensk lov uanset bådens alder? Kan man bruge Porta-potti, eller hvad det nu hedder?

Ja, jeg ved jo ikke rigtigt. Det er min agt at lave den indretning med sugeslange, stuts og ventil så jeg ikke får en påtale. Så er det bare om ventilationsåbningen er ø16 mm eller derover for at kunne efterfylde toilettanken med luft. Det vakuum der suges med udgør 7-8

meter vandsøjle og således særdeles kraftigt. Man forventer at der nok skal forekomme nogle tank kolapser her i den nye sæson!

Vejret og vejrudsigter: *JHP: Jeg vil stille et aller sidste vejrspørgsmål. Hvordan holder du dig ajour med vejrudsigter. Bruger du telefon eller?*

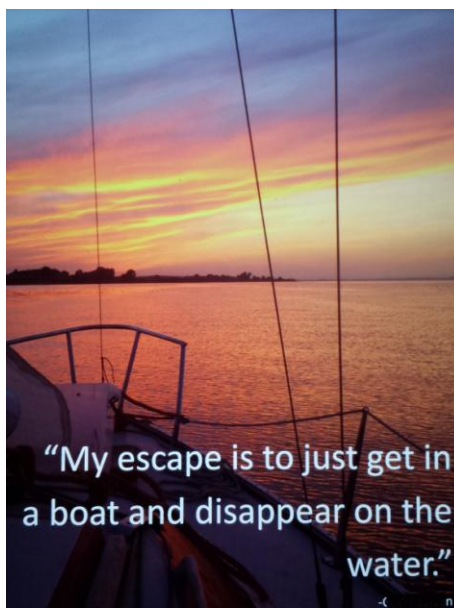
Jeg har TV og i-pad med og så har jeg min i-phone/smartphone, der har en vejr app, der hedder Metoearth, og den er world-wide og giver oversigt over de næste 3 dage (4 dage i alt) og der er også vinddata.

JHP: Mange havne har jo wi-fi internetforbindelse, der kan benyttes, hvis man har pc eller smartphone med. Og så er der jo den gamle telefon, hvor man kan ringe op og få vejmelding for farvandene. Men man skal huske at man skal have strøm nok. At du har accumulatorer nok og at du f.eks. har solceller, hvor meget?

Jeg har 3 forbrugs batterier og et 1 til start af motor. Jeg har en solcelle over skydekappen på 44 watt Jeg er jo heller ikke bange for at starte motoren. Den kan generere godt med "vitaminer" til "strømbanken"

JHP: Svend. Det var jo hyggeligt 'at snakke sejlads her om vinteren'! Det er ligesom lidt forår før sæsonen!

JHP

At man 'stikker af' på vandet og for en tid og 'forsvinder' er kendt af måske alle sejlere – i hvert fald for **single hand** sejleren !

PS: Svend J. Jensen havde et uheld med sin Najad37 "RIO", – hvordan det skete kan Svend selv fortælle:

Sejlsport kan give mange glæder, men læresætningen må blive: Vær hele tiden agtpågiven, forudseende og forsigtig. Det gælder ikke kun når man er i søen. Selv inde på landjorden kan det gå galt, man skal have respekt for den slags legetøj. Det fik jeg eksempelvis for alvor lov at opleve, en forventningsfuld forårsdag da Najad37 skulle søsættes. En ung chauffør fra firma Leo Jensen skulle klare opgaven. Nu er det sådan at fartøjer af den størrelse skal løftes over på en trailer, (og ikke blot op på 2 bildæk på ladet af bilen medens stropperne sørger for at skidtet ikke vælter). Under denne manøvre glemte den unge chaffør at bringe bådens sideunderstøtninger på plads inden han slækkede stropperne. Dette skete netop som jeg baksede med et brædt inde under bådens køl. Chokeret sprang jeg ud i sikkerheden og var lettet over ikke at være blevet mast. Den unge mand var nu fuldstændig handlingslammet.

Jeg gjorde gældende over for ham at nu kommer vi ikke længere før han kalder på en kranbil mere. Kort tid efter kom hans kolega med en bil mere, hvorpå de stak hovederne sammen et godt stykke tid. Da det ikke resulterede i noget foreslog jeg en fremgangsmåde til opretning af båden samt etablering af understøtningerne, således at skuden nu kunne køres hen til kajen for endelig at blive søsat. Lynæs Bådværft ordnede skaderne for 32.000kr, og efter 14 dage kunne sejlsæsonen tage sin begyndelse

